

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej
człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał;(...)
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugih.”*
/Jan Paweł II /

“... tylko z miłości powstaje czyn twórczy...”

/Cyryl Ratajski /

**SZKOLNY
PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
Rok szkolny 2025/2026**

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Ustawa o systemie oświaty.
4. Ustawa Prawo oświatowe.
5. Karta Nauczyciela.
6. Konwencja Praw Dziecka.
7. Statut Szkoły.
8. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
9. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.
10. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
11. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.
12. Ustawa o pomocy społecznej.
13. Standardy Ochrony Małoletnich.
14. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.

WSTĘP

Ogólnym celem wychowania jest wszechstronny rozwój osobowy ucznia zapewniający mu w przyszłości prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie, podejmowanie właściwych wyborów i decyzji oraz ponoszenie za nie odpowiedzialności i radzenie sobie w sytuacjach nowych lub trudnych. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ekonomicznych opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikający z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Wychowanie jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swej działalności musi uwzględniać zarówno rolę rodziców, wspierając tym samym wychowawczą funkcję rodziny, jak i priorytety edukacyjne państwa, wzmocnione i uzupełnione poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Podjęmowane przez szkołę działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowano w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej z uwzględnieniem czynników chroniących i czynników ryzyka, skierowano do uczniów, nauczycieli oraz rodziców. Uzupełniono ją dzięki bieżącej obserwacji życia szkoły, rozmowom z rodzicami i nauczycielami, analizie dokumentacji wewnętrznej, wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora oraz wniosków i analiz z prac zespołów zadaniowych.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów społeczności szkolnej i współpracę w realizacji zadań określonych w programie
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (wynikające z potrzeb i specyfiki szkoły).

MISJA SZKOŁY I SYLWETKA ABSOLWENTA

Misją szkoły jest wykształcić i wychować mądrego, przedsiębiorczego, uczciwego i otwartego na zmiany młodego człowieka a jednocześnie dobrego fachowca. Kształcimy i wychowujemy, chcemy być otwarci na potrzeby uczniów w zakresie istniejących oraz nowych kierunków kształcenia, zgodnie z wymaganiami i potrzebami rynku pracy. Nasza szkoła jest placówką, w której: panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera, oparta na wzajemnym szacunku, współpracy i dialogu nauczycieli, uczniów i rodziców, udziela się pomocy i wsparcia oraz aktywnie współdziała we wszystkich sprawach dla dobra uczniów, dba się o kształtowanie szacunku do historii, tradycji i kultury wielkiej i małej ojczyzny, uczeń ma zapewnioną opiekę i pomoc psychologiczną – pedagogiczną.

W roku szkolnym 2025/2026 charakter priorytetowy mają działania wspierające rozwój kompetencji społeczno-obywatelskich uczniów, profilaktykę przemocy rówieśniczej i zdrowie psychiczne młodzieży. Duże znaczenie przypisuje się również edukacji w zakresie higieny cyfrowej, krytycznej analizy informacji oraz odpowiedzialnemu korzystaniu z narzędzi sztucznej inteligencji. Program odpowiada również na potrzebę rozwijania myślenia analitycznego i postawy prozdrowotnej.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny i samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- przygotowany do życia zawodowego, otwarty na stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych i umiejący odnaleźć się na rynku pracy.

DIAGNOZA SZKOLNA

Program profilaktyczno-wychowawczy został skonstruowany na bazie *Diagnozy środowiska szkolnego*, z wykorzystaniem niżej wymienionych narzędzi:

- a. Diagnozy szkolnej uczniów, rodziców i nauczycieli ZSE przeprowadzonej w roku szkolnym 2023/2024 przez pedagoga.
- b. Obserwacji dokonywanych przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, uczniów, rodziców, dyrekcję.
- c. Ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- d. Rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami, pracownikami obsługi.
- e. Analizy dokumentacji zawartej w teczkach wychowawców.
- f. Analizy wyników pracy zespołów przedmiotowych.
- g. Rocznych sprawozdań z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły.

Analiza przeprowadzonej diagnozy środowiska szkolnego wskazała, że dotychczasowe oddziaływania wychowawczo - profilaktyczne przynoszą oczekiwane efekty, co jest wskazaniem do dalszego utrwalania wypracowanych postaw i zachowań naszych uczniów. Systematyczna realizacja programów wychowawczych klas odnosi pozytywne skutki.

Program wychowawczo- profilaktyczny dostosowany jest do nauczania stacjonarnego, jak i konieczności przejścia na nauczanie zdalne.

Przez czynniki chroniące rozumiemy własności indywidualne, relacje z ludźmi oraz zasoby środowiska, które mogą neutralizować działanie czynników ryzyka.

Czynnikami chroniącymi szkołę są następujące ustalenia:

- zajęcia profilaktyczne prowadzone są w każdej klasie na dużą skalę
- szkoła realizuje Rekomendowane Programy Profilaktyczne, Programy Edukacyjne i uczestniczy w inicjatywach społecznych
- uczniowie wspierają działalność Szkolnego Klubu Wolontariatu oraz Koła Misyjnego Czadowy Ekonom, rozwijają swoje talenty w szkolnej Dekoratorni
- wsparcie ze strony rodziców i nauczycieli
- pozytywny klimat i atmosfera w szkole
- szkoła organizuje szereg zajęć pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych promujących sport i zdrowy styl życia. Inicjatywy te są realizowane dzięki aktywności i zaangażowaniu m.in. Samorządu Uczniowskiego, Szkolnego Koordynatora Oświaty Zdrowotnej, opiekunów rozmaitych projektów, wszystkich uczniów, nauczycieli i pracowników ZSE
- szkoła organizuje zajęcia pozalekcyjne sprzyjające rozwijaniu zainteresowań i wyłanianiu mocnych stron uczniów
- szkoła analizuje problemy związane z bezpieczeństwem w szkole i podejmuje realne działania w kierunku wyeliminowania ich, dzięki temu wskaźnik poczucia bezpieczeństwa kształtuje się u uczniów i rodziców na poziomie 100%
- szkoła utrzymuje systematyczny kontakt z przedstawicielami KPP, kuratorami, pracownikami OPS oraz Sądem Rodzinnym, w celu analizy sytuacji problemowych oraz wsparcia placówki w celu opracowania strategii pomocowych
- nauczyciele w większym stopniu dostrzegają problemy uczniów
- wyniki ankiet sugerują mniejszy odsetek uczniów eksperymentujących z alkoholem czy nikotyną
- młodzież jest świadoma zagrożeń wynikających z jednorazowego odurzania się substancjami psychoaktywnymi
- rodzice wiedzą, jak ich dzieci spędzają wolny czas i znają ich znajomych
- młodzież ocenia swoje relacje z nauczycielami jako dobre i bardzo dobre
- każdego roku organizowane są zajęcia integracyjne w klasach I, które w dużym stopniu mają charakter informacyjny i służą szybszej aklimatyzacji uczniów w ZSE

- uczniowie chętnie angażują się w akcje charytatywne i pomocowe
- uczniowie i wychowawcy twierdzą, że Ci pierwsi zdają sobie sprawę z konsekwencji uzależnień a spora część badanych uczniów twierdzi, że w jego klasie nie ma osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych
- różnorodność metod i form pracy stosowanych przez nauczycieli, wzrost ich świadomości w obszarze dostosowań, podnoszenie kwalifikacji
- opieka nad uczniami przybyłymi z zagranicy
- rozbudowana sieć wsparcia instytucjonalnego na terenie powiatu
- empatia i zrozumienie oraz przychylność nauczycieli oraz kadry ZSE.

Czynniki chroniące nie usuwają negatywnych doświadczeń lub niekorzystnych czynników z życia dorastającego człowieka, lecz pomagają mu zmagać się z nimi z dobrym skutkiem. Działanie czynników chroniących polega na zwiększaniu ogólnej odporności młodego człowieka, wyzwalaniu motywacji i energii do walki z przeciwnościami, na uruchamianiu procesów odwrotnych do tych, które prowadzą do choroby, zaburzeń zachowania lub nieprzystosowania.

Przez czynniki ryzyka rozumiemy właściwości indywidualne, cechy środowiska społecznego i efekty ich interakcji, które wiążą się ze zwiększonym ryzykiem powstawania nieprawidłowości, zaburzeń, chorób lub przedwczesnej śmierci.

Czynniki ryzyka w szkole są:

- wzrost liczby uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- uczniowie dostrzegają problem braku wzajemnego szacunku i troski oraz poczucia jedności
- brak umiejętności społecznych (empatia, komunikacja)
- brak umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych
- presja grupy
- podatność na wpływy
- niechęć do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, izolacja
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, mała odporność na stres
- trudności w nauce
- na dużą skalę widoczny jest problem związany z paleniem e-papierosów
- coraz mniej uczniów deklaruje potrzebę zwracania się do nauczycieli lub pedagoga o pomoc (brak zaufania)
- z obserwacji wychowawców, nauczycieli, pedagoga i dyrekcji szkoły wynika, że wzrasta odsetek młodzieży w gorszej kondycji psychofizycznej
- ciągle spora liczba uczniów lub rodziców sygnalizuje konieczność konsultacji z psychologiem lub innej diagnozy
- uczniowie mają problem z organizacją własnej nauki, a co za tym idzie, samodyscypliną
- pomimo olbrzymiej ilości zajęć dotyczących profilaktyki i zdrowego stylu życia, uczniowie często nie potrafią odnieść płynących z nich wniosków do własnego życia
- uczniom brakuje motywacji i chęci do nauki, mają problemy ze skupieniem uwagi oraz koncentracją
- uczniowie prezentują bierne sposoby spędzania wolnego czasu (gry komputerowe, portale społecznościowe)
- uczniów cechuje niskie poczucie własnej wartości
- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych ich dzieci
- niski poziom wytrwałości i konsekwencji w działaniu.

W związku z powyższym w szkole wykorzystane będą strategie działań mające na celu wzmacnianie czynników chroniących i osłabianie czynników ryzyka: *rozwijanie umiejętności życiowych* – strategia ta polega na uczeniu młodych ludzi umiejętności, które umożliwią im konstruktywne zaspokojenie ważnych celów i potrzeb wieku dojrzewania. Do takich umiejętności należą, np.: podejmowanie racjonalnych decyzji, rozwiązywanie konfliktów, samokontrola, radzenie sobie ze stresem itp.

edukacja normatywna – strategia ta polega na kształtowaniu i wzmacnianiu norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych i stosowaniu przemocy, poprzez m.in. korygowanie błędnych przekonań na temat rozpowszechnienia danego niepożądanego zachowania wśród młodzieży, **rozwijanie umiejętności rodziców** – strategia ta polega na przekazywaniu rodzicom informacji na temat różnych aspektów psychospołecznego funkcjonowania ich dzieci, wzmacnianiu ich umiejętności wychowawczych oraz na zachęcaniu do aktywnego udziału w programie profilaktycznym, w którym bierze udział ich dziecko. Wszystko to zmierza do wzmacniania więzi dziecka z rodzicami, **budowanie więzi ze szkołą** – strategia ta polega na organizowaniu rówieśniczej pomocy, tworzeniu w szkole, dbałości o dobry klimat społeczny czyli o jakość relacji między wszystkimi członkami i grupami społeczności szkolnej.

ZALECENIA DOTYCZĄCE DALSZEJ PRACY WYCHOWAWCZO – PROFILAKYCZNEJ UWZGLĘDNIAJĄCEJ PRIORYTETY POLITYKI OŚWIATOWEJ W ROKU SZKOLNYM 2025/2026

Na podstawie analizy wyników badań przeprowadzonych do 30 września 2025 roku oraz wskazanych kierunków polityki oświatowej, czynników chroniących i czynników ryzyka, wyłoniono obszary wsparcia w zakresie profilaktyki i wychowania. Należą do nich:

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.
9. Podejmowanie działań zmierzających do poniesienia u uczniów poczucia własnej wartości, sprawstwa oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje i zachowanie w przestrzeni publicznej.
10. Podejmowanie działań zmierzających do podniesienia kompetencji komunikacyjnych i społecznych uczniów.
11. Bieżące diagnozowanie potrzeb uczniów pod kątem zdrowia psychicznego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
12. Uczenie organizowania własnej przestrzeni do nauki i efektywnego odpoczynku.
13. Umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, budowanie klimatu zrozumienia, przyjaznej atmosfery i poczucia jedności.
14. Uczenie obrony przed negatywnym wpływem grupy i radzenia sobie z presją rówieśniczą.

15. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
16. Wsparcie rodziców w zakresie kompetencji wychowawczych, profilaktyki uzależnień i cyberprzemocy.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowuje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- aktywnie współdziałają na rzecz wolontariatu.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy, które są podstawą do ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym/specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych,
- zachęcają uczniów do podejmowania działań na rzecz wolontariatu.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami
- współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami.

Pedagog szkolny/Psycholog szkolny:

- diagnozują środowisko wychowawcze,
- zapewniają uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracują z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w zebraniach organizowanych przez szkołę, zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

CELE PROGRAMU

Podstawowym celem szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest: **wspomaganie i wspieranie** rozwoju wychowanka poprzez: zaspokajanie jego potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron; **kształtowanie sposobu myślenia i postaw** uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych; **profilaktyka** zachowań ryzykownych poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami; **korekcja deficytów** powstałych w toku wcześniejszego wychowania, udzielanie wsparcia terapeutycznego.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

W roku szkolnym 2025/2026 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Treści i działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców

Lp.	Treści wychowawcze	Działania i formy realizacji	Termin Osoby odpowie- dzialne
1.	Zapoznanie uczniów z aktami prawnymi szkoły.	Analizowanie, omawianie Statutu, regulaminów, programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
2.	Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne wszystkich uczniów z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.	Diagnozowanie trudności uczniów w nauce poprzez: wywiady, obserwacje, indywidualne rozmowy, diagnozy. Dostosowanie oferty edukacyjnej do możliwości i inspiracji uczniów, organizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wsparcie psychologiczno- pedagogiczne. Stosowanie różnorodnych metod nauczania i form pracy rozwijających twórcze myślenie. Podnoszenie atrakcyjności i skuteczności zajęć lekcyjnych – stosowanie zasady indywidualizacji i aktywizacji jako podstawy kształcenia.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
3.	Kultywowanie tradycji i obyczajów- wychowanie do wartości.	Kształtowanie wychowanka reprezentującego postawę patriotyczną, etyczno-moralną, dbającego o rozwój intelektualno-duchowy. Kształtowanie postawy szacunku dla innych narodowości. Wzmacnianie postaw obywatelskich empatycznych, świadomych własnej tożsamości narodowej oraz szanujących odmienność kulturową drugiego człowieka. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej. Poznanie kulturowego i historycznego dziedzictwa Europy Kształtowanie postaw społecznych. Kształtowanie wszechstronnego rozwoju ucznia we wszystkich sferach jego osobowości, wspieranie jego indywidualnej drogi rozwojowej. Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności. Kształtowanie dobrego samopoczucia ucznia w więzi uczuciowych klasie i w szkole i budowanie: przyjaźni, szacunku , tolerancji oraz prawidłowego komunikowania się.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok

4.	Propagowanie kultury osobistej i grupowej.	Pielęgnowanie kultury słowa oraz zasad dobrego zachowania savoir –vivre.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
----	---	--	--

5.	Rozwijanie zainteresowań.	Wspomaganie rozwoju ucznia, jego zainteresowań, stosownie do jego potrzeb, możliwości i uzdolnień. Zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych, rozwijanie zainteresowań w szkole i poza nią. Wzmacnianie wiary we własne możliwości. Zachęcanie do czytelnictwa, rozwijanie pasji czytania książek.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
6.	Motywowanie do nauki.	Wdrażanie systemu motywacji w klasie (nagradzanie pochwałami ustnymi i pisemnymi). Monitorowanie frekwencji. Stosowanie różnorodnych metod pracy, prowadzenie zajęć pobudzających kreatywność uczniów i zachęcających do innowacyjnych działań. Kształtowanie umiejętności efektywnego uczenia się również w kontekście danego przedmiotu Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych i uczenia się.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok

7.	Wdrażanie doradztwa zawodowego. Uczenie się przez całe życie. Współpraca z instytucjami.	Wzmacnianie poczucia własnej wartości, kształcenie umiejętności miękkich (autoprezentacja, komunikacja werbalna i niewerbalna, rozwiązywanie problemów). Wspomaganie ucznia do wejścia na rynek pracy. Spotkania z pracownikami różnorodnych instytucji, pracodawcami.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
8.	Budowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej.	Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących pozytywne funkcjonowanie w rodzinie, klasie i społeczności lokalnej. Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, ze spole, właściwego komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi, stosownego zachowania się w miejscach publicznych. Rozwijanie zachowań empatycznych i asertywnych. Integracja zespołów klasowych z szczególnym uwzględnieniem uczniów rozpoczynających naukę w kl. 1.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok

9.	Propagowanie reguł bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, dobrostanu.	Kształtowanie młodego człowieka dojrzałego emocjonalnie, wrażliwego, opanowującego swoje emocje w różnych sytuacjach życiowych. Możliwość skorzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dbanie o bezpieczeństwo ucznia w szkole. Wspieranie dobrostanu uczniów, dbałość o zdrowie psychiczne.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
10.	Promowanie aktywności prospołecznej oraz wolontariatu.	Przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się wolontariat i akcje charytatywne Integracja społeczności uczniowskiej, motywowanie uczniów do udziału w przedsięwzięciach Samorządu Uczniowskiego.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
11.	Upowszechnianie działań ekologicznych.	Dostrzeganie przyczyn degradacji środowiska Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju- Rozumienie znaczenia zależności między środowiskiem a zdrowiem człowieka. Kształtowanie nawyków estetyki własnego otoczenia.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok

12.	Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.	Wskazanie prawnych aspektów działań ucznia – polityka ochrony danych osobowych, prawo do własnego wizerunku, cyberprzemoc, stalking, sexting, grooming. Utrwalenie bezpiecznych zachowań, które chronią lub zmniejszają ryzyko związane z zagrożeniami w sieci. Dostosowanie narzędzi, metod i form pracy stosowanych w zdalnym nauczaniu, do możliwości psychofizycznych uczniów.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
13.	Wspomaganie wychowawczej roli rodziny	Wsparcie rodziców Diagnoza potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego Możliwość udziału uczniów w zajęciach z wychowania do życia w rodzinie.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
14.	Wychowawcza funkcja monitoringu szkolnego	Informowanie uczniów, że monitoring wizyjny ma na celu: zwiększenie bezpieczeństwa społeczności szkolnej oraz osób przebywających na terenie szkoły, ograniczenie zachowań zagrażających zdrowiu, bezpieczeństwu uczniów, wyjaśnianie sytuacji konfliktowych, zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok

W roku szkolnym 2025/2026 najważniejsze działania profilaktyczne są ukierunkowane na:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,

- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Treści i działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców

Lp.	Treści profilaktyczne	Działania, formy realizacji	Termin Osoby odpowie- dzialne
1.	Bezpieczeństwo ucznia w szkole i poza nią.	Zasady BHP, terroryzm, pierwsza pomoc, próbny alarm przeciwpożarowy. Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych. Bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły.	Dyrekcja, pracownicy szkoły, cały rok
2.	Profilaktyka uzależnień.	Uświadamianie zagrożeń i niebezpieczeństw wynikających z sięgania po używki (papierosy, dopalacze, alkohol, środki odurzające). Przeciwdziałanie różnym innym formom uzależnień (tj. e papierosy, leki stosowane jako środki psychoaktywne, uzależnienie od komputera i Internetu, fonoholizm - nadmierne i szkodliwe używanie telefonu komórkowego, napoje energetyzujące, gry komputerowe, zakłady bukmacherskie, zakupoholizm). Współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką uzależnień.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
3.	Zachowania agresywne w szkole.	Zapobieganie zachowaniom agresywnym i propagowanie zachowań akceptowanych społecznie. Przeciwdziałanie agresji słownej. Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, agresywnych	Nauczyciele, pedagodzy, cały rok

		i konfliktowych.	
4.	Sposoby radzenia sobie ze stresem	Stosowanie aktywności fizycznej jako formy łagodzenia stresu, z uwzględnieniem nauki podstawowych ćwiczeń ruchowych, oddechowych, relaksacyjnych. Rozpoznawanie skutków stresu oraz wskazywanie metod – jak sobie z nimi radzić? Relaksacja.	Nauczyciele, pedagodzy, cały rok
5.	Cyberprzemoc.	Przygotowywanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów internetowych i mediów społecznościowych, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi użytkownikami sieci opartych na wzajemnym szacunku.	Dyrekcja, nauczyciele, pedagodzy, cały rok
6.	Edukacja prozdrowotna Choroby cywilizacyjne.	Zwiększanie świadomości uczniów nt. chorób cywilizacyjnych między innymi takich jak: cukrzyca, HIV, AIDS, depresja, borelioza, bulimia, anoreksja i innych chorób także zakaźnych.	Nauczyciele, pedagodzy, cały rok
7.	Podejmowanie inicjatyw i działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej	Znajomość zasad prawidłowego, zdrowego odżywiania się. Propagowanie aktywnych form wypoczynku, rozwijania zainteresowań sportowych. Sposoby radzenia sobie ze stresem.	Nauczyciele, pedagodzy, cały rok

SPOSOBY EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- Obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagogów, dyrekcję, uczniów, rodziców
- Ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami, pracownikami obsługi
- Analizę dokumentacji zawartych w teczkach wychowawców
- Analizę wyników pracy zespołów przedmiotowych i wychowawczego
- Analizę rocznego sprawozdanie z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 9.IX.2025r. oraz zatwierdzony przez Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Ekonomicznych w Śremie w dniu 15.IX.2025r.